

відальності. Однак таке розуміння реституції представляється спірним. Адже збитки потерпілої держави з моменту порушення зобов'язання державою-правопорушницею, збільшуються кожної миті тому реалізація порушником свого обов'язку з відновлення status quo ante шляхом реституції у будь-який з її форм є лише поверненням до дотримання порушених міжнародно-правових приписів, які явно нерівнозначні відшкодуванню потерпілій державі усіх понесених нею збитків. Отже, нелогічно трактувати реституцію як форму відповідальності, оскільки відповідальність передбачає певну поразку власних прав, якої держава-правопорушниця має зазнати у якості покарання за вчинене порушення. За таких умов, реституція, ведучи до відновлення status quo ante, не є формою відповідальності, адже вона жодним чином не впливає на комплекс власних прав, свобод чи законних інтересів держави-порушниці. Допускаючи істинність цієї тези реституцію слід визнати формою припинення правопорушення (відновлення міжнародного правопорядку) – дією, нехай і пов'язаною з негативними наслідками правопорушення для порушника, але такою, що не входить до складу відповідальності, оскільки в якості останніх виступають репарація і сатисфакція, що здійснюються разом із реституцією.

Одержано 17.11.2016

УДК 34.03

Тіхонова М. А.

к.ю.н, доцент, доцент кафедри цивільно-правових
дисциплін Факультету № 4 ХНУВС

ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ СПОРТУ

1. Категорія правового регулювання є однією з основоположних категорій правової дійсності, оскільки через регулювання проявляється власне сутність та соціальне призначення права.

2. У вітчизняній правовій науці при вивченні питань правового регулювання досить поширеним залишається інструментальний підхід розуміння сутності і соціальної цінності права. Означений підхід розглядає правове регулювання як систему механізмів, стимулів і обмежень, що впливають на учасників суспільних відносин. Крім цього, виходячи з елементно-структурних особливостей механізму інструментального підходу

правового регулювання розрізняють ще юридичні засоби нормативного характеру, юридичні факти, правовідносини і засоби правореалізаційного характеру. Їх застосування характерно для кожної окремої стадії механізму правового регулювання та має дотримуватися певних правил для уникнення помилок в правовому регулюванні цих суспільних відносин.

3. Інструментальний підхід орієнтований на практичну діяльність, реалізацію правових встановлень в різних видах юридичної практики. Що стосується сфери спорту, сюди слід віднести нормотворчість, спрямовану на оптимізацію законодавства в галузі спорту, вдосконалення механізмів функціонування інститутів спорту. Від якості здійснення даної діяльності залежить ефективність дії норм спортивного законодавства і механізму правового регулювання в цілому. Крім того, даний підхід застосовується не тільки в діяльності органів державної влади, але й спортивних організацій, яким надано право регламентувати спортивні відносини (правила і порядок проведення змагань, статус що у ньому осіб і т.д.), використовуючи зазначені вище юридичні інструменти.

4. Інструментальний підхід є основним для галузевих юридичних досліджень, де він також розглядається з позиції системи правових засобів впливу на суспільні відносини з метою їх упорядкування². На наш погляд даний підхід може бути застосованим та реалізованим при розробці концепції спортивного права як комплексної галузі законодавства, оскільки положення інструменталізму, перш за все, дозволять:

- визначити предмет, метод, принципи правового регулювання відносин у сфері спорту;
- визначити перелік юридичних засобів і характер їх використання для регулювання окремих відносин у сфері спорту, тощо.

Одержано 17.11.2016

² См., например: Актуальные проблемы теории и практики финансового права Российской Федерации (под ред. проф. д.ю.н. А.Н. Козырина). – Система ГАРАНТ, 2009; Пищита А.Н. Правовое регулирование медицинской деятельности в современной России. – Теоретико-правовые аспекты. – М.: ЦКБ РАН, 2008.